

Ulusal Su Politikaları İçin Gerekli Kriterler

Ne Olmalıdır?

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu

Türkiye'nin ortalama yıllık yağış miktarı	501 m ³
Buharlaşan Miktar	274 milyar m ³
Akışa geçen Miktar (yüzey suları) + Asi N	186 milyar + 7 = 193 milyar m ³
Yeraltıları	41 milyar m ³

Türkiye'nin iklim ve topografik yapısı nedeniyle yukarıdaki tabloda verilen yüzey ve yeraltılarının tamamından faydalanmak mümkün değildir. Yapılan incelemelerde Kullanılabilir Tatlı Suların Miktarı:

Yüzey suları + Asi Nehri :98 Milyar m³

Yeraltıları :14 Milyar m³

Toplam :112 Milyar m³ olup yüzey sularımızın yaklaşık %50'si yer altı sularımız rezervlerimizin ise yaklaşık %35'ine karşılık gelmektedir.

Türkiye nüfusunun 70 milyon olduğu düşünüldüğünde ve tüm tatlı sularımızın hala çok temiz olduğu, kirlenmediği kabul edilse dahi, kişi başına düşen su miktarı en fazla: 1600 m³/yıl olmaktadır. Su zengini ülkelerde kişi başına düşen su miktarının 10 000 m³/yıl olduğu gerçeğinden hareketle su zengini bir ülke olmadığımız görülmektedir.

Hızlı ve çarpık gelişen kentlerdeki nüfus artışı sanayileşme, iklim değişiklikleri, katı atık depolama yerlerinin, yer altı suyu rezervuarlarının beslenme alanlarından seçimi, sanayi ve evsel atıklar, tarım alanlarında yapılan gübreleme vb çalışmalar, yeraltı suyu kalitesini ciddi olarak tehdit etmektedir ve kirlenmektedirler. Bu olumsuzlukları gidermek için hazırlanan **Çevre Etki Değerlendirme (ÇED)** raporları ise maalesef göstermelik nitelikte olmaktadır. Nitekim Ergene, Kükük ve Büyük Menderes, Gediz, Kızılırmak

nehirleri, Erzurum Ovası yeraltıları ve daha bir çok akarsular ve rezervuarlar, bu kirlenici unsurlar nedeni ile bugün kullanılamaz duruma gelmişlerdir. Ayrıca ülkemizdeki 3200 belediyenin yaklaşık 50 adedi kanalizasyon sularını artırmaktadırlar. Başka bir deyişle nüfusumuzun yaklaşık 50 milyonuna ait kanalizasyon suları doğrudan nehirlerle dolayısıyla göl ve denizlere akmaktadır. Bu faktörleri de eklediğimizde sularımızın günden güne kirlendiği bir gerçektir.

Ayrıca, denizle bağlantılı yeraltı suyu rezervuarlarında aşırı su çekimi (pompaj) sonucu deniz suyu girişi ile jeotermal sahalarda hatalı sondaj delgileri ile reenjeksiyon kuyuları, yeraltı sularını büyük ölçüde kirlenmektedirler. Kirlenmiş sular ise insan ve çevre sağlığı için her zaman tehdit unsurlarıdır.

Sularımızdaki bu kirlenmeler, ülkemizde kişi başına düşen su miktarını 1200 m³/yıla kadar düşürmüştür. Bu durum ivedi olarak ulusal bir su politikası oluşturulmasını zorunlu kılmaktadır. İçinde bulunduğumuz coğrafyanın sosyal, ekonomik ve stratejik önemi de göz önüne alındığında bu görev daha da yaşamsal bir hal almaktadır.

Ulusal Su Politikası Kısa Vadede Yapılması Gereken Çalışmalar

- Tüm kamu kuruluşları ve özel sektör firmaları, tarafından açılan **su sondaj kuyu**